

دیافراگم ماهیچه ای است که قفسه سینه و شکم را از هم جدا می کند و در تنفس نقش دارد. فتق دیافراگمی عبارت است از ضعف یا سوراخی که در ماهیچه دیافراگم وجود دارد و مری (لوله ای که غذا را به معده می برد) از طریق این سوراخ از قفسه سینه به درون حفره شکم وارد می شود که در نتیجه آن قسمتی از معده نیز (از کنار مری) از دیافراگم عبور کرده و وارد قفسه سینه می شود. فتق دیافراگمی اختلال نسبتاً شایعی است و الزاماً با علائم بالینی همراه نیست.

علائم شایع

- درد موقع بلع غذا و احساس پری زیاد شکم بعد از غذا ، شایعترین علامتها هستند.
- سوزش سردل و ترش کردن و برگشت اسید معده به مری یا دهان
- استفراغ خونی
- تنگی نفس به علت فشار معده به ریه ها
- عفونت ریه ناشی از برگشت اسید معده به ریه ها
- بسته شدن راه معده . وقتی معده بطور کامل وارد قفسه سینه شود ۱۸۰ درجه دور محور طولی خود می چرخد و ممکن است باعث انسداد معده ، یا نرسیدن خون به معده و مرگ سلولهای معده و ... شود .

در نوزادان علائم شامل:

- تنگی نفس شدید به خصوص در چند ساعت اول پس از تولد
- شنیدن صدای روده از سینه

- شکم قایقی

علل بیماری

در صورت وجود نقص مادرزادی در محل عبور مری از دیافراگم این فتق در نوزادان دیده می شود.

عوامل افزایش دهنده خطر

- ضربه به شکم
- یبوست مزمن
- زورزدن به هنگام اجابت مزاج
- چاقی
- حاملگی
- برداشتن بار سنگین بطور مداوم که باعث می شود عضلات شکم مرتباً منقبض شوند
- سیگار کشیدن
- سن بالای ۵۰ سال

تشخیص

گرافی (عکس) سینه می تواند در تشخیص فتق دیافراگمی کمک کند و تشخیص قطعی با آندوسکوپی و دیدن مخاط معده بالاتر از سوراخ دیافراگمی است .

انواع فتق دیافراگمی

فتق های دیافراگمی دو نوع است و این طبقه بندی برای درمان آنها حائز اهمیت است. یک نوع که فقط قسمت ابتدای معده (محل اتصال معده به مری)

جابجا شده و به بالا می آید و فتق لغزشی نام دارد و نوع دیگر قسمت تنه معده وارد قفسه سینه می شود

درمان

به علت احتمال عوارض خطرناک در فتق هایی که تنه معده جابجا می شود حتی در بیماران مسن نیز صرف نظر از اندازه فتق ، یا علائم آن ، باید درمان جراحی انجام شود. ولی انجام عمل جراحی در فتق های لغزشی وابسته به وجود علائم یا عوارض ناشی از بیگشت اسید معده به مری می باشد. و جراحی فقط زمانی انجام می شود که درمان دارویی مؤثر نباشد.

در مان در نوزادان:

- گذاشتن لوله معده برای کم کردن فشار به ریه ها
- تجویز اکسیژن و در صورت لزوم لوله گذاری و تنفس مصنوعی
- اصلاح آب و الکترولیت بیمار
- جراحی، که زمانش مورد اختلاف است اما بهتر است هرچه سریع تر و ترجیحاً در ۲۴ - ۱۲ ساعت اول انجام شود.

در صورتی که جراحی انجام نشود، برای بهبود علائم

اقدامات زیر توصیه می شود :

- از خوردن حجم زیادی از غذا در هر وعده خودداری کنید.

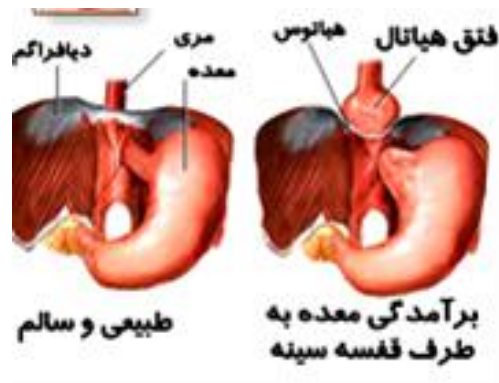

فوق

مرکز آموزشی درمانی نمازی

واحد آموزش ضمن خدمت

فتق دیافراگمی

PT-HO-80

گردآورنده: فرد کارشناس ارشد پرستار ؟؟ ه زهرا ؟ سم

بازرسی: اشرف معمار زاده کارشناس ارشد NICU

استاد علمی: دکتر ممیدرضا فروتن فوق تخصص جراحی

کودکان

۱۳۹۵

- قبل از خواب حداقل برای ۲ ساعت چیزی نخورید .
- اگر اضافه وزن دارید، وزن خود را کم کنید.
- از نوشیدنیهای الکلی، نوشیدنیهای حاوی کافئین مانند قهوه ، چای ، کاکائو و نوشابه و هرگونه غذا ، آب میوه یا ادویه‌ای که علائم را بدتر می‌کنند، پرهیز کنید.
- آهسته غذا بخورید .
- داروهای ضد اسید و نرم‌کننده‌های مدفوع نیز مفید است

منابع:

۱. بیماریهای کودکان دکتر مهرابی زاده ۲۰۰۸
۲. <http://www.tebyan.net/newindex.aspx?pid=194031>
- ۳- Wong's Nursing care of infants and children ed 9th. 2011